

ABSTRAKT

Práce zkoumá možnosti, které nabízí výtvarná výchova v podpoře sociálních vztahů žáků s odlišným mateřským jazykem. Zjišťuje, jaký potenciál mají umělecké postupy výtvarné výchovy v podpoře porozumění mezi žáky a konkrétně v začleňování ukrajinských žáků, kteří přicházejí do třídy bez znalosti českého jazyka. Ukazuje možnosti a meze jejich vizuální komunikace s okolím. Žáci s odlišným mateřským jazykem jsou v prostředí české školy stále marginalizovanou skupinou. Práce hledá cesty, jak tuto situaci měnit, a to v souladu se zvolenou výzkumnou metodologií případové studie s prvky akčního výzkumu.

V teoretické části práce se autorka zaměřuje na legislativní rámec, který poskytuje kontext pro sociální začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem. Klade důraz na kulturní kompetence, identitu a nově se formující koncept wellbeingu, zkoumá problematiku sociálního začleňování v prostředí škol a širší kontext inkluzivního vzdělávání.

Praktická část práce odpovídá na konkrétní výzkumné otázky, týkající se role výtvarných aktivit při začleňování ukrajinských žákyň. Autorka charakterizuje dívky, se kterými prováděla výzkum, popisuje výběr témat pro výukové situace, vytváří pedagogický deník a vedla s žáky reflektivní dialogy. Deset výzkumných situací bylo navrženo k usnadnění interaktivního dialogu a pomoci žákyním s odlišným mateřským jazykem se začlenit do třídního společenství.

Výsledky odhalují, že výtvarná výchova efektivně podporuje komunikaci, empatii, učení jazyka a sociální integraci, přičemž práce je přínosem k porozumění úlohy výtvarné výchovy v procesu sociální integrace žáků s odlišným mateřským jazykem.

KLÍČOVÁ SLOVA

žák s odlišným mateřským jazykem, inkluze, vizuální vyjádření, interkulturní komunikace, sociální soudržnost, wellbeing, kulturní identita, kulturní kompetence